

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:

1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Paryż, 11. Października. — W przyszły wtorek odbędą się manewra na dolinie St. Maux, na których dowodzić będzie wojskiem sam cesarz.

Madryt, 12. Października. — Przesilenie ministeryjne. Narvaez zamianowanym został prezesem rady ministrów bez teki. Ministerstwo skarbu otrzymał Seifas, wojny Urbistondo, spraw wewnętrznych Nocedal, spraw zewnętrznych Pidal.

Berlin, 11. Października. — Najj. Pan wrócił z podróży i udał się do Charlottenburga.

Berlin, 14. Października. — Najj. Pan raczył nadać jen. dyrektorowi kanalizacji Egiptu, Linant de Bellefonds w Kairze, order orła czerwonego trzeciej klasy, tudzież radcy sądu powiatowego Berner w Strazburgu i proboszczowi Tornow w Torgelen, order orła czerwonego czwartej klasy.

Berlin, 13. Października. — Kreuzzeitung pisze: Rosya była pierwszą, która zażądała nowego zwołania paryskiego kongresu, bo na innej drodze przyjść niemoże do porozumienia się pod względem wysp Węzowych i granicy bessarabskiej, a mianowicie pod względem odstąpienia miasta Bołgradu. Francya zapytała inne gabinety, czyli się zgadzają na wniosek rosyjski i otrzymała odpowiedź przychylną, jedna Anglia była temu przeciwna. Lord Palmerston oświadczył, że nad kwestyami owemi niepotrzeba nowych obrad, bo samo się przez się rozumie, iż Rosya powinna się wyrzec Bołgradu. Niewiadomo, czyli Anglia oprócz tego dała inne objaśnienie, ale to pewna, że jeżeli inne rządy wysła swych posłów, to i Anglia się sama niewylączy od kongresu.

— Poniedziałkowa gazeta „Berlin“ donosi: podczas pobytu króla Imci i księcia pruskiego na zamku Hechingen przybyła tam deputacja neufchatelskich rojalistów, aby przedłożyć skargi swoje. Wprowadził do króla deputacją oficer od batalionu gwardyi strzelców, którego ojciec za należenie do neufchatelskiego powstania jest obecnie uwięziony. Król z rozczuleniem słuchał skarg rojalistów neufchatelskich, ale na ich mowy nie nieodpowiedział, natomiast książę pruski zabrał głos, w którym wynurzył z rozrzewnieniem udział współuczucia swego ze względu na uwięzionych Prusaków.

GAWĘDY NAUKOWE.

(Ciąg dalszy.)

Przewroty geologiczne wpłyną w ciągu wieków na rozkład geograficzny zwierząt i roślin. — O wpływach astronomicznych na klimat ziemi. — Pochyłość płaszczyzny ekliptyki do równika jest przyczyną pór roku. — Co wynika z chwieiania się wiekowego tych płaszczyzn. — O skutkach jaki wywra na klimat zmiany mimośrodowi ziemi.

Przykłady powyższe aż nadto jawnie i wymownie świadcza, że zmiany w rozkładzie wód i łądów stałych trwają i obecnie; działania ich powolne, nagromadzone przez ciąg wieków, muszą zmienić dzisiejsze kształty orograficzne ziemi, a tem samem wpłynąć z czasem na zmiany klimatów. Wpływ ten stać się nawet może tak silnym, że geologicznie przyszłych tysiącleci będą mogli znajdować całe szeregi istot organicznych, obecnie żyjących i krzewiących się na pewnych przestrzeniach powierzchni ziemi już tylko w stanie kopalnym w tychże samych strefach; bo każda wielka zmiana klimatyczna, czy zdarzona jednocześnie, czy w ciągu długiego potoku wieków, musi wpłynąć na rozkład geograficzny roślin i zwierząt, a tem samem zatracić ogromne ich szeregi w pewnych miejscowościach ziemskiej kuli, w których się klimat zmieni do tyła, że nie odpowie warunkom potrzeb życia tych stworzeń.

Przejdźmy teraz do wstrząśnień astronomicznych, wynikłych z wżenia się kuli ziemskiej w przestrzeni i ruchu jej obiegowego.

Wiadomo powszechnie, że płaszczyzna równika ziemi nie leży na płaszczyźnie ekliptyki, lecz przecina ją pod pewnym kątem, a mianowicie 23° 27' 30". Od tej pochyłości zależne są zjawiska pór roku podczas rocznego postępowego i wirowego obrotu ziemi.

Różnice w temperaturach pór roku byłyby żadnymi prawie, żeby te obiedwie płaszczyzny równika i ekliptyki były wspólne, bo na całej kuli ziemskiej dzień i noc następowałyby po sobie statecznie co 12 godzin przez cały ciąg roku — więc czas ogrzewania się i oziębienia, czyli przyjmowania i wypromienienia promieni będąc zawsze równym, temperatura dla każdego z miejsc kuli ziemskiej stateczną byłaby, idąc w stosunku malejącym od równika ku biegunom. — Cieszylibyśmy się wówczas wieczną wiosną. Ale ponieważ płaszczyzny te są pochylone do siebie, więc stożek światła, który idąc od słońca przytykał by granicami podstawy swojej do obu dwu biegunów, jeśliby słońce pozornym ruchem swoim dziennym chodziło zawsze w płaszczyźnie równika, niebędzie już oświecał zarazem obudwu biegunów, skoro tylko te płaszczyzny utworzą jakiś bądź kąt pochylenia. Każde bowiem ciało kuliste obrócone jedną stroną do światła, jedną połowę tylko mieć może oświetloną, gdy druga podtemczas będzie się znajdować w cieniu; o ile więc słońce zboczy od równika na północ lub południe, o takąż ilość ten z biegunów, ku któremu się ono przysunęło, wejdzie w krąg światła, i o tyleż drugi biegun, od którego się słońca oddaliło, w cień się zanurzy. Zejdzie więc wielka nierówność w oświetleniu równoleżników ziemi; w pierwszym przypuszczeniu były one wszystkie jednakowo podzielone na dwie równe części, jedną połową w świetle, a drugą w cieniu zanurzoną; a teraz przeciwnie, wszystkie równoleżniki leżące od biegunów na tyle stopni na ile słońce zboczyło od równika, wejdą całe w światło, a przeciwniegi w cień; a wszystkie zaś pośrednie oprócz tego na którym słońce się wówczas znajduje, będą podzielone światłem i cieniem na dwie części nie-

równe. — Ponieważ ziemia posiada ruch wirowy, wszystkie więc punkta leżące na tych ostatnich równoleżnikach, stósownie do podziału powyższego, będą mieć jedno — dnie dłuższe niż noc, a drugie noce dłuższe niżli dnie — stósownie do tego czy się znajdują na tej półkuli ku której słońce zboczyło, czyli na przeciwną. A że stan ten trwa stale przez miesiące kilka, więc ta nierówność czasu przyjmowania i wypromieniania promieni słonecznych doprowadza do wygórowanych stanów ciepła i zimna, które właśnie stanowią dwie pory roku, lato i zimę, — podtemczas gdy drugie dwie, wiosna i jesień, są wypadkiem pośrednich stanowisk słońca kiedy ono przechodzi z jednej półkuli na drugą, a tem samem coraz bardziej zbliża się do równika, przez który dwa razy dorocznie przechodząc, daje równy dzień i noc całej kuli ziemskiej. Oczywiście więc że im większe będzie zboczenie słońca od równika, tem większa nastąpi różnica temperatury letniej i zimowej, a im mniejsze, tem jednostajniejszy będzie rozkład ciepła na pory roku. Pominąwszy więc wszystkie inne przyczyny warunkujące klimat, stateczność w ilości zbaczania słońca od równika, będzie jedną z niezbędnych dla zachowania stateczności klimatu słonecznego. Zachodzi więc teraz pytanie, czy obecna pochyłość płaszczyzny ekliptyki do płaszczyzny równika wyrównywająca 23° 27' i 30" była zawsze taką i czy się w ciągu wieków i nadal w tem zboczeniu zachowa? Dostrzeżenia i rachunek udowodniły, że równik, skutkiem przyciągania ziemi przez ogół planet nie zachowa się statecznie w obecnem położeniu względem ekliptyki, że się będzie coraz bardziej doń zbliżać, a następnie oddalać, i że to chwieianie się jest pe- ryodyczne, jak dowiódł Laplace, nie przechodzące

się z lada powodu ad minimum zredukować. Nie udziela się wizy 3) cyganom, handlującym towarami aptekarskimi, figurkami gipsowem, w ogóle wszystkim próżniakom i włóczęgom. Mimo tych ograniczeń udzielanie wizy, zależące bezpośrednio od poselstw, będzie miało te dogodności, że proszącego o nią nie będzie narażało na niepewność i długą stratę czasu.

Istniejące tu towarzystwo dobroczynności dla klas pracujących miało temi dniami posiedzenie, w którym zdawano sprawę z obrad belgijskiego kongresu „de bienfaisances”. Pruskiemi reprezentantami na kongresie byli prof. Schubert z Królewca, dr. Neumann z Berlina, i hr. Cieszkowski z Poznańskiego. Kongres składał się z 240—250 członków, między którymi 12—14 Niemców, 20 do 25 Anglików, 30—40 Francuzów, 5 Polaków, 5 Hiszpanów, 1 Rosyan, kilku Sardyńczyków, reszta Belgowie. W przyszłym roku kongres zbierze się w Frankfurcie nad Menem.

W zeszłą niedzielę przejeżdżał przez Berlin August Cieszkowski, udając się do majątku swego w Poznańskie. Ma on zamiar odwiedzić tego roku Warszawę, gdzie od kilku lat nie był. — Hr. Nesselrode udał się z Berlina do Petersburga.

Berlin zapełniony powracającymi z wód Rosyanami i Polakami.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 8. Paźdz. — N. Pan, w skutku przedstawienia księcia namiestnika Królestwa, dozwolił przebywającemu we Francji wychodźcy polskiemu Ludwikowi Augustowi Jażdżewskiemu, powrócić do Królestwa, na zasadach najwyższego z dnia 27. Maja r. b.

— Wice hrabia Simeon i magrabia de Maussabré, urzędnicy ambasady francuskiej na koronację w Moskwie, przejeżdżali przez Warszawę do Paryża.

Warszawa, 9. Paźdz. — N. Pan, w skutek przedstawienia księcia namiestnika Królestwa, dozwolił przebywającym we Francji wychodźcom polskim, Andrzejowi Kochańskiemu i Józefowi Wyszowskiemu, powrócić do Królestwa, na zasadach najwyższego udazu z dnia 27. Maja r. b.

Warszawa, 10. Paźdz. — Książę Gorczakow, namiestnik Królestwa, powrócił wczoraj z Moskwy.

— Przez dyplom N. cesarzowej J. Aleksandry Feodorówny, wydany w Moskwie, 26. Sierpnia, najlaskawiej przyjęta została w poczet dam orderu Stój Katarzyny, mniejszego krzyża, małżonka marszałka szlachy gub. lubelskiej hrabina Karolina Jezierska.

— Najwyższym dyplomem z dnia 26. Sierpnia, radzca tajny, sena Hube, prezes komisji do ułożenia praw Królestwa Polskiego, najmłodszy mianowany został kawalerem orderu Św. Aleksandra Newskiego.

— Najwyższym dyplomem, z d. 4. Sierpnia, królewsko pruski, rzeczywisty radzca tajny i szambelan, Aleksander von Humboldt, mianowany został kawalerem Śgo Aleksandra Newskiego.

Rosya.

Petersburg, 2. Paźdz. — Do rzeczywistych radców stanu pp. Książce, Warman i Hube wydał cesarz dziękiżne reskrypta przy przesłaniu im orderu Ś. Aleksandra Newskiego. Pan Hube znany z prac swoich jako prezes komisji prawodawczej dla Polski, umiał sobie zjednać zaufanie zmarłego cesarza Mikołaja.

Francya.

Paryż, 10. Paźdz. — Wedle Monitora wynosiła kwota z podatków bezpośrednich i wpływów, porównana z odpowiednim miesiącem, 16,190,000 franków więcej niż w roku 1851, a porównana z rokiem 1855, 14,500,000 fr.

— Wedle miesięcznego raportu banku francuskiego zmniejszył się zapas gotowizny o dwa i pół miliona a obieg not powiększył się o 72½ miliona.

— Pan Bourqueney posłał rządowi tutejszemu ważne depesze o polityce austriackiej na Wschodzie, i dziennikom półrządowym nakazano zacząć mocno Austrię. I tak dziś już la Patrie poświęca przydługi artykuł okupacji Księstw Naddunajskich przez Austrię, która im się nader podejrzana być zdaje. Pismo to zaprzecza Austrii prawa, zostania dłużej w Księstwach Naddunajskich, choćby Porta na to zezwalała, bo w układzie paryskim zawarowano, aby okupacja jak najprędzej ustała. Kwestya tycząca się Belgradu i wyspy

węzowej, nieuprawnia wcale Austrii do dłuższego pozostawiania w Księstwach Naddunajskich.

Anglia.

Londyn, 8. Paźdz. — Na ratuszu w Brightonie odbył się wielki meeting w celu działania połączenia Księstw Naddunajskich. Pod przewodnictwem Mayora miasta, pana Haledt, miano rozmaite mowy, Dr. Arnold Ruge odezwał się w krótkich słowach twierdząc, że utworzywszy z Księstw Naddunajskich wolne królestwo, najdzielniejszą postawi się zaporę żądzy zaborczej Rosyi.

— Pod dniem 5. Paźdz. donoszą z Paryża do Morning Post ze względu na sprawy neapolitańskie. Przeszłej nocy urzędnik poselstwa angielskiego udał się ztąd do Londynu z depezymi. Przeszły piątek odbyła się rada gabinetowa, na której rozbiegano sprawę neapolitańską, i jak słyszę, wczoraj nowe wyszły postanowienia. Odeszła dziś w wieczór depesza z Paryża zawiera pewnie rezultat tych narad. Przedtem miał poseł neapolitański prywatne posłuchanie u cesarza nim jeszcze ministrowie byli przyszli. Pan Brunnow często odwiedza ministerstwo spraw zagranicznych i mówią, że w tym tygodniu odczytano hr. Walewskiemu nowy protest o sprawie neapolitańskiej.

— Podług raportu urzędowego flota angielska do Neapolu przeznaczona, pod dowództwem admirała Dundasa zostająca składa się z 5 okrętów liniowych, których liczba dział wynosi 130 i 71, i 2 flotyli liczącej 25 statków przewozowych. Flota cała liczy dział 450.

Hiszpania.

Z Madrytu piszą pod dniem 4. Paźdz.: Gazeta madrycka donosi, że odbył się w tych dniach wielki przegląd wojska różnej broni. Jenerałowie i komendansi korpusów zaproszeni są do stołu królewskiego. Do gości należał także O'Donnell, którego królowa obsypywała grzecznościami. Dziś wieczór wielki jest koncert dworski.

— Do wygnańców wracających należy Gonzales Rovarro i Beltram de Lys.

— Od kilku dni panuje pokój i zgoda w wyższych regionach, i partya wsteczna słuszną ma przyczynę zżymania się. Monarchini bowiem mniej zważa na rady, jakie udzielałyby jej rade były osoby otaczające ją, zwłaszcza, że dawniej królowa zdawała się być niemi oczarowaną. Miała nawet, jak najbardziej wtajemniczeni utrzymują, w gronie poufnym wyrzec zadowolenie swoje z obecnego gabinetu, i gdy oznajmiono jej spodziewane lada chwila przybycie jenerała Narvaeza, odezwała się w słowa, których się niespodziewano: „Cieszyć się będę wiedząc, że marszałek jest w kraju, choć z usług jego korzystać nie będę.” Z widoczną obojętnością przyjęła wiadomość o przybyciu pana Gonzalesa Bravo. Gdy się dziś w dniu imienia króla zgłosił do pocałowania ręki (zwyczajna uroczystość), były zimne, dworskością częzą tchnące wyrazy grzeczności, któremi go królowa przyjęła. Przemiana ta w stosunkach, wykazująca się temi oznaki, jest skutkiem drugiego własnoręcznego listu cesarza Napoleona, pisanego z Biarritz do królowej Izabelli, nadeszłego tu 25. Września. W liście tym występuje cesarz z dobrmi radami; napomyka w nim niebezpieczeństwo, zagrażające tronowi i dynastyi przez politykę, nie będącą ani wypływem życzeń ani potrzeb narodu, a w którą niestety Hiszpania dość głęboko wypchnięto. Niebezpieczeństwo żywo skreśla cesarz i za jedyny środek usunięcia go uważa, aby zachowaną była konstytucya. Zatrzymanie teraźniejszego gabinetu, mówi cesarz dalej w liście, byłoby środkiem roztroptym, którego pilnować należy, dopóki kortezy inaczej nie postanowią, których wypada niezwłocznie powołać i którym przyjdzie pozostawić wolność dyskusyi. Zniesienie albo odroczenie sprzedaży dóbr duchownych uważał cesarz za uchybienie, bo środek za późno nastał, aby mógł mieć to znaczenie, jakie mu nadać chcieli; uważać atoli rzecz tę za skończoną należy. Co do sprzedaży dóbr narodowych, byłoby błędem, gdyby nie miano ich sprzedać. Te napomnienia cesarza Francuzów poprawiły bardzo położenie gabinetu, i dodały mu otuchy i chęci do pracy. Sprzedaż dóbr narodowych, którą na żądanie dworu zaniechano, na nowo przedsięwzięta, jak to w tym tygodniu obwieszczone sprzedaż dóbr narodowych dowodzi. Giełda, której interesa były oplakane, podniosła się

wielkością trzech stopni w łuku. Ruch ten odbywa się niezmiernie powoli, zaledwo wynosi ½ sekundy łuku rocznie; 1 minutę potrzeba zaledwo w 116 lat, a 1° stopień w lat 6900. Ponieważ te płaszczyzny już się od bardzo wielu wieków zbliżają do siebie i długi jeszcze czas zbliżać będą, więc z tego względu ziemia znajduje się i znajdować nadal będzie w coraz przyjaźniejszych warunkach klimatycznych, których jednak oddziaływanie, po wielu wiekach dopiero da się uczuć w jej klimacie.

Przejdźmy teraz do zmian klimatu, których przyczyną być może różnica w oddaleniu od słońca, nie ta, której ziemia doświadcza w czasie dorocznego obiegu, lecz ta, której sam kształt jej drogi podlega, skutkiem wstrząśnięć tak zwanych wiekowych. Wiadomo, iż kształt drogi ziemskiej, również jak wszystkich planet nie jest właściwie kołem, lecz elipsą, to jest linią kołistą nieco owalną. W ogóle droga ziemi nie wiele uchyla się od kształtu koła, czyli, iż mimośród jej (ekscentryczność) nie wielki, lecz nie jest jednak to sprawą, iż nie wszystkie punkta jej są zarówno odległe od ogniska, które zajmuje słońce. Ale mimośród drogi ziemskiej, również jak i wszystkich planet nie jest stateczny, lecz zmienia się w ciągu długiego peryodu wieków, zbliżając się raz do koła, to znów odeń oddalając; a ponieważ wielkość osi elipsy drogi ziemskiej, czyli linia wymierzająca kierunek największej długości elipsy jest ilością stałą w pierwiastkach dróg planet — z czego także wynika stateczność w długości roku — wszelkie więc zmiany muszą zachodzić w kierunku malejącej osi elipsy, to jest linii wymierzającej jej szerokość.

Oczywista więc, że im bardziej eliptycznym będzie kształt drogi ziemskiej, tym bliżej ona się będzie znajdować od słońca, a im bardziej się zbliży do kształtu koła, tym więcej się odeń oddali, a tym samym większą ujmę dozna w otrzymywanym cieple. Ziemia już od niezmiernie wielu wieków, również jak i teraz znajduje się właśnie w tym ostatnim wypadku, to jest iż mimośród jej coraz mniejsze i skutkiem wzrastającego oddalenia jej od słońca coraz mniejsza ilość ciepła otrzymywać będzie, co musi w ciągu wieków wpłynąć na niekorzystną zmianę jej klimatu. Nie należy tylko przypuszczać, żeby te zmiany wyraźnie się dawały uczuć od roku do roku; przeciwnie zachodzą one prawie niepostrzeżenie, i potrzebują na to wielu tysięcy lat. Co się dotyczy cyklu, peryodyczności tych wstrząśnięć, to jest peryodu kolejnego wzrostu i maleńia mimośrod drogi ziemskiej, to ten zaledwo w ciągu długiej kolei wieków dopełnić się może.

Zmiany klimatu, mogące wyniknąć z powyższych dwóch przyczyn, to jest z peryodycznej zmienności pochyleń do siebie płaszczyzn równika i ekliptyki, i z wiekowych chwiał się mimośrod drogi ziemskiej, są o wiele mniejsze i dłuższych, bo wielowiekowych potrzebujących peryodów, niżli te wszystkie klimatyczne zmiany, które będą wypadkiem wewnętrznych wstrząśnięć, odbywających się w słońcu samem, i które przez to może zmniejszyć lub zwiększyć ilość ciepła dosyłanego ziemi.

Słońce nasze potrzebuje siły całej masy swojej, by utrzymać w należnym szyku wszystkich świat planet i komet należących do jego układu, lecz ciepło i światło — udziela ono tym ciałom jedną tylko częśćią

swego składu, a mianowicie zewnętrzną zwaną fotosferą. Jest to rodzaj oceanu gazowego, otaczającego zewsząd inne części składu budowy słońca. Od własności cieplikowych i światłorodnych tej fotosfery, to jest od rozkładu na niej ciepła i od wstrząśnięć które zmienić mogą ilość wypromianego przezeń światła i ciepła, zależną będzie temperatura wszystkich tych ciał niebieskich, których słońce jest ogniskiem. Rozważmy poszczególnie te przyczyny.

Z dostrzeżeń robionych przez księdza Secchi nad słońcem termomultiplikatorem Nobili'ego, przekonano się, że rozkład ciepła nie jest jednakowy na jego powierzchni, że środkowe jego części znacznie więcej go udzielają od brzeżnych; że biegunowe części słońca są mniej ciepłodajne od równikowych; że nakoniec jedna półkula słońca więcej daje ciepła od drugiej. Proste więc ztąd następstwo wypływać musi, że stosownie do tego czy cieplejsze czy chłodniejsze półkula będą zwrócone ku ziemi, otrzymywać ona będzie większą lub mniejszą ilość ciepła. To odkrycie naukowe, jako zbyt niedawno udowodnione, nie miało jeszcze czasu zwrócić należytej uwagi dostrzegaczy, dla tego też dotąd nie zebrano dostatecznej w tym względzie ilości dostrzeżeń, by z nich wywnioskować jakiś pewnik w nauce. Jednak już Buys Ballot, należący do obserwatorium utrechtskiego, z dostrzeżeń termometrycznych robionych w Gdańsku, Harlemie i Zwanenburgu, utrzymuje o peryodyczności doświadczonej w tych miejscowościach zmian ciepła, których podwyższenia przypadały co lat 27, a niżenia w pośrednim czasie, i które przypisuje on powyższej przyczynie. (D. c. n.)

widocznie. Środki administracyjne postanowiono, za którymi inne nastąpią, mianowicie finansowe niemałej wagi.

Z Madrytu donoszą pod dniem 6. Paźdz.: Marszałek Narvaez przybył wczoraj w towarzystwie księcia Sevillano, który naprzeciw niego wyjechał. Po krótkim wytechnięciu udał się książę Valency do ministra prezydenta a później do palacu, dla złożenia królowej i małżonkowi jej swego uszanowania. Acz od dwóch dni nieco cierpiąca, przyjęła go królowa jak najlaskawiej i rozmowa z królową i O'Donnellem była całkiem zadowalającą.

— Gazeta Madrycka zamieszcza następujący dekret królewski, tyżący się nowej konstytucji hiszpańskiej:

Uwzględniając powody przedłożone mi przez moją radę ministrów, postanawiam co następuje:

Art. 1. Przywróconą zostają konstytucja monarchii hiszpańskiej, ogłoszona 23. Maja 1845.

Art. 2. Zanim kortezy wspólnie ze mną postanowią, co uczynić wypadnie, rzezona konstytucja zostanie zmodyfikowaną następującym aktem dodatkowym, który zachowywany i wykonywany będzie jako część dopełniająca konstytucję, zaraz po ogłoszeniu niniejszego dekretu.

Akt dodatkowy do konstytucji monarchii hiszpańskiej.

Art. 1. Rozpoznawanie przestępstw drukowych należy do sądu przysięgłych, wyjąwszy wypadki prawem przewidziane.

Art. 2. Po ogłoszeniu prawa wzmiankowanego w art. 8 konstytucji, terytorium do którego prawo toż ma być zastosowaniem, rządzone będzie podczas zawieszenia środków artykułem 7 przepisanych poprzednio istniejącym prawem porządku publicznego. Jednakowoż pod wpływem żadnego z obu tych praw, nie będzie wolno rządowi, wydawać poddanych hiszpańskich po za obręb królestwa, przesiedlać ich lub na wygnanie wysyłać z półwyspu.

Art. 3. Pierwsze zamianowanie senatorów nie może przewyższać liczby 140; a gdy ta ilość uzupełniona zostanie, król będzie mógł tylko mianować senatorów w cisku posiedzeń kortezów.

Art. 4. Prawo wyborcze deputowanych na kortezy określi, czy ci ostatni obowiązani będą wykazać się podatkiem lub pewnym dochodem.

Art. 5. Nawet w razie hierarchicznego awansu, będzie podlegał każdy dotyczący deputownny powtórny wyborom.

Art. 6. Kortezy zgromadzać się będą przynajmniej przez 4 miesiące w roku, licząc od dnia, w którym zgromadzenie stanowczo będzie ukonstytuowanym.

Art. 7. Jeżeli w którym roku obie izby prawodawcze nie zgodzą się co do prawa budżetu, prawo budżetu poprzednio wykonywane, na rok ten za- trzymane zostanie.

Art. 8. Deputowani nadmienieni w art. 41 konstytucji, nie będą mogli być sądownie do odpowiedzialności pociągnięci bez poprzedniego upoważnienia kongresu.

Art. 9. Wyjąwszy wypadki przewidziane artykułem 46 konstytucji, król nie będąc do tego upoważnionym prawem osobnym, nie będzie mógł:

- 1) nadawać ogólnej amnestyi,
- 2) szafować ogółem lub częścią dóbr koronnych.

Art. 10. Król i ci z jego poddanych, którzy mogą być powołani do następstwa po nim, nie będą mogli zawierać małżeństwa, nie mając do tego osobnego upoważnienia.

Art. 11. Ustanowioną będzie rada stanu, od której król zasięgać będzie rady w wypadkach przewidzianych prawem.

Art. 12. Prawo organiczne dotyczące magistratur, oznaczy formę i warunki, w których król będzie mógł mianować, zmieniać lub odwoływać urzędników lub sędziów.

Art. 13. Król. sam będzie miał prawo mianowania alkadów w uniejscach, gdzie ludność przechodzi 40,000. W innych wypadkach służy przewidziane prawem pośrednictwo o mianowaniu alkadów.

Art. 14. Spisy wyborcze na deputowanych do kortezów, będą nieustające. Zdolność wyborców ulegać będzie wolnemu roztrząsaniu i rozbioreczemu sądowi publicznemu.

Art. 15. W 8 dniach po otwarcu kortezów, rząd przedłoży kongresowi rachunki poprzednio i budżet wydatków na przyszłość.

Art. 16. Kortezy obradować będą nad prawem o którym jest mowa w art. 79 konstytucji, zanim się zajmą prawem dotyczącym budżetu.

Włochy.

Z Neapolu pod dniem 20. Września donoszą: procesa polityczne, tak długo się ciągnące, zbliżają się do swego końca. Słuchanie świadków skończono. Prokurator jeneralny wnioski swe podał, przeciw czterem z oskarżonych wniosł o karę śmierci.

Neapol, 1. Paźdz. — Bateria portu uzbraja.

— Do pisma Opinione piszą z Neapolu: że, skoro flota angielsko francuska wpłynie do golfu, król Ferdynand odezwie się w manifestie do Europy i cofnie się do Gaety ze 40,000 najlepszych swego wojska, miasto zaś stołeczne poruczy opiece policyi i Szwajcarów, którzy fortyfikacye obsadzą. Flota wpłynie do portu zamkniętego i obarykowanego.

Neapol, 6. Paźdz. — Potwierdza się, że król neapolitański przy okazaniu się floty przed rezydencyą ogłosi w niej stan oblężenia. Postanowienie to już się wygotowane i czeka na jego podpis. Dotychczasowy komendant Neapolu generał Gueta zastąpiony został przez generała Luneza, który, jak wiadomo, jest posłusznym króla narzędziem. On to był, który najenergiczniej poparł Filangiery przy stłumieniu powstania w Sycylii i Kalabrii. Odróżnił się od innych okrucieństwem. Postanowienie tyżące się stanu oblężenia spowodował minister spraw wewnętrznych i dyrektor policyi, oświadczać, że bez stanu oblężenia nie można przy okazaniu się floty zapobiedz demonstracyom liberalnym. Chociaż dotąd floty nie nadeszły, dają się jednak sprostować, acz w sposób spokojny, pewne demonstracye. Neapolitańczycy nasmiewają się ze swoich władców. Czytano wczoraj po wszystkich rogach ulic następujące słowa: »Ważne obwieszczenie! Na morzu Śródziemnym zaginęły dwie floty, kto ministerstwu da o nich wiadomość, otrzyma przyzwoitą nagrodę.« — W okolicy Neapolu i we wszystkich prowincjach daje się sprostować oburzenie pewne. W liberalnych gronach miasta naszego obawiają się, żeby mocarstwa zachodnie nie zaniechały wszystkiego. Mówią nawet, że król zostaje w zażyłości z panem Bernier i że ostatni wcale nie tak występuje, jakby się tego spodziewać należało.

Grecya.

Z Aten donoszą, że poseł francuski wręczył rządowi greckiemu odpowiedź ministerstwa spraw zagranicznych co do Melingos, w której stara się uniewinnić postępowanie admirała. Przyszłym francuskim posłem wymieniają w Atenach pana Sabatier.

Czarnogóra.

Z nadgraniczy Czarnogóry donoszą: Książę Danilo zamierza w Cetlinie zgromadzić radę narodową, na którą powołał wszystkich dowódców kraju. Między innemi żąda książę, aby każdy Czarnogórec między 18 i 50 rokiem życia swego nietylko ćwiczył się w broni, ale się także zobowiązał, w czasie wojny zaciągnąć się do szeregów walczących. Książę przyrzekł przedłożyć radzie narodowej projekta względem administracyi Czarnogóry.

Kronika miejscowa.

Poznań, 13. Października. — Zeszlęj nocy przypadło u nas całkowite zaćmienie księżyca. Rozpoczęło się o godzinie 10 min. 15 i było przez nas widziane do trzech kwadransy na 11., później chmury zasłoniły tarczę księżycową i nie mieliśmy przyjemności oglądać całkowitego jej zaćmienia.

— Do Berliner Börsen-Zeitung piszą z Poznania: oczekujemy tu z wielką niecierpliwością otwarcia kolei żelaznej z Poznania do Wrocławia i spodziewamy się w skutek otwarcia tej komunikacyi zakwitnienia naszego handlu i naszego przemysłu będącego na niskim stopniu. Przy pomocy kolei żelaznej będą się mogli przemysłowcy poznańscy zaopatrywać w węgle z Górnego Szlaska, a więc w tańsze materiały palne, gdyż dotąd sprowadzanie węgla połączone było z wielkimi kosztami, a zastąpić je drzewem zbyt było rzeczą kosztowną. Równie i wapno odbierać będziemy tańsze z Gogolina pod Opolem, a ztąd nastąpi współzawodnictwo z naszymi właścicielami pieców wapiennych. Po wszystkich stacyach pozakładali handlarze składy na węgle i wapno i tak już są urządzone w Poznaniu, Kościanie, Smiglu, Lesznie i Rawiczu. Życzyliby należało, ażeby towarzystwo górnośląskiej kolei nie nałożyło zbyt wysokiej opłaty od przywożenia pomienionych przedmiotów, bo toby wstrzymało ożywiony niemi handel. Równie wiele spodziewamy się po otwarciu tej komunikacyi, która nas zbliży do Austrii, bo dotąd płody austriackie odbieraliśmy z drugiej ręki z Wrocławia, a teraz wprost sprowadzać będziemy ztamtąd różne przedmioty. Głównie atoli chodzi nam o żelazo górnośląskie, które dotąd sprowadzano na osi i opłacano wysoko, a teraz nasi kupcy wprost i taniej sprowadzać będą sobie żelazo z Gliwic i Gönigshütte. Liczymy więc na niższenie cen, a ztąd na podniesienie się u nas przemysłu i rolnictwa. W gospodarstwach naszych wiejskich już i tak od lat dwudziestu zmiany i ulepszenia nastąpiły, teraz przy tańszych wyrobach żelaznych kultura u nas jeszcze bardziej się podniesie. Nasi Polacy cieszą się mimo odrębności swojej narodowej owemu połączeniu Szlaska z poznańskiem za pomocą drogi żelaznej, widzą jakie korzyści nadzwyczajne spłyną na prowincję poznańską, a potnięwa w ostatnich czasach nanczyli się dobrze rachować, przeto zapatrują się na koleję oczyma materializmu, który cały świat dzisiejszy opanował i z tego powodu nie są oni teraz obojętni na liczby jak niegdyś, kiedy szlachcic bujał, polował i bił się, ale nie liczył. Jeszcze tu i owdzie znajduje się młodzieniec starej daty, który żyjąc z dnia na dzień trwoni pradiadkoskie dobytki, ale to już teraz jest rzadką rzeczą. Rok 48 był bardzo pouczającym, a chociaż nie można twierdzić, aby plomien narodowy zagasił w ich piersiach, to jednak zaprzeczyc nie można faktu, iż rok ów bolesny dał poznać Polakom, jak trafnie Marcinkowski, ów założyciel bazaru, działał, gdy nieustannie swoich ziomeków upominał, aby całą usilnością pracowali nad podniesieniem swojego dobrego bytu, bo od niego jedynie zawisła nadzieja przyszłej narodowości, o ile jest podobną, jak dodać musimy, w obecnem położeniu stosunków europejskich.

Gniezno, 10. Października. — Jeszcze w podróży zwiedziłem katedrę, a rozpatrując się w sławnych drzwiach narzeźbionych historią św. Wojciecha, postrzegłem, że sprawujący mszę ś. w obecności Prusaków, zdaje się być sam św. apostoł, gdyż zarysy ubioru są te same co na dwóch poprzedzających tablicach, brak infuły tylko, a pastorał trzyma jeden z asystujących. Potem na belce, która jest przytrzymywana haczykiem u słupa z zamkniętą głową, leży ciało męczennika spowite w całun, czy w jaką materiją. Jestże to wystawienie zwłok świętych na sprzedaż, na odkupienie? Nie miałem pod ręką rysunku, służącego badaczom za podstawę do objaśnienia, nie mogłem więc robić porównań, — lecz patrząc na trony, na których siedzi cesarz i książę czeski, przypomniałem sobie krzesło obozowe Kazimierza W. przechowywane w skarbcu Częstochowskim, i pomyślałem że te drzwi mogą być wyrobem z początków XIV. wieku. Jest to czas, w którym Jarosław arcybiskup gnieźnieński odbudował spaloną katedrę, również, gdy Polska przychodziła do świetnego stanu pomyślności, a wieloliczne gmachy przyozdabiały jej miasta i grody. — Jestże wniosek mój mylny?....¹⁾

Idąc dalej, a pobieżnie oglądając różne pomniki, zatrzymałem się dłużej w kaplicy Łatałskich, przed pomnikiem nagrobowym Wawrzyńca Gembickiego. — Bodaj pod względem wyrobu pomnik najpiękniejszy! — Mąż ten, czasem hytu swego na ziemi, zakreślił znakomitsze rysy na niwie dziejów naszych. Światły, czynny, energiczny, dostąpił najwyższych godności w Rzptej. Jeszcze kanonik krakowski i kustosz płocki, wyprawiony w poselstwie do Rzymu, by oczyścić Rzptę i króla, z rządu o sprzyjanie Turkom, służno do Rzymu, do audiencyi, pogroził odjazdem, a natychmiast go wysłuchano i z pomyślnym skutkiem odprawiono. Potem promowany na katedry biskupie, na kujawskiej, wbrew prawom Rzptej, lat parę pozwolono mu trzymać razem pieczęć W. Kor. W końcu, jako arcybiskup, w czasie wyprawy Chocimskiej, od Zygmunta III. Wicerejem mianowany, nakazał supplikacye po całej Rzptej, a gdy raz po szeregach modlitwie, stanął w oknie Skierniewickiego zamku, objawiła mu się Matka Zbawiciela na dworożnym księżycu stojąca i mówiąca te słowa:

¹⁾ Razu jednego miałem szczęście zwiedzić bibliotekę katedralną; z ciekawszych rzeczy, widziałem w kancjonał obrazek bardzo piękny, arcybiskupa Jarosława wystawiający. Kancjonał był z r. 132.... (nie pam. etam datę). — Także godne wiadomości Publicznej: Akta Synodu Dycezyi Poznańskiej z XIII. w.

Rzecz druga. Ś. Wojciech apostołował w okolicach Gniezna. — Na jednej łączce pod Turostowem, trzy mile od Gniezna, pokazywano mi kamień ś. Wojciecha. Na nim jest wyrobiona stopa ludzka i znak od kija. — Drugi taki kamień ma być przy Miejsku. Do tych kamieni może, schodzić się lud, słuchać nauk ś. Apostoła.

„Nie bój się, syn mój już te nieszczęścia odwróci od twój oczyzny, że za twego wieku nie przypadną na nią.“

Jeszcze to chwila tego widzenia schwycona i opracowana w pomniku?... czyż nie skamieniała się jego modlitwa na myśl o obecnych losach narodu, które za dni jego, jeszcze wolą Boga odwrócone były?....

Zadumany — znów myślą obiegałem pomniki kiedyś widziane, które ten szanowny mąż w dyecezyach przez siebie administrowanych zostawił; — iznowu wspominałem w Kujawach, obrazy biskupów, przez niego umieszczone w Tuchynie. w Parchaniu, także monumenta napisowe na marmurowych tablicach w Kruszwicy.

Porwany tak znakomitą wydatnością, jedną piękności ubiegłych naszych czasów, już nie patrzałem na inne pomniki. Opuściłem katedrę, rozdrażniony i rozrzucony.... nie zdolny, ni podziwiać, ni badać, chciałem ruszać dalej, aż dostałem do ręki Gazetę, w której rozżalony, na szczęście przedź jeszcze ukojony w żalu, na widok niskiej mojej kondycji, zapytuje mnie ksiądz Kupczyński, dziekan i proboszcz ze Strzelna, o sposoby ratowania śpichlerza, a raczej rehabilitowania jego pierwotnej godności.

W prostocie ducha napomknę kilka myśli o sposobach:

Najprzód możnaby zakładać do serca szlachetnych a wiernych, o składkę. Na wezwanie sz. ks. proboszczy, robimy składki na dalekie, a Bóg wie w jakich okolicach budujące się kościoły, toż i nasze zyskałyby względy ofiarne; np. od tylu lat zgorzały kościół w Inowłodzawiu, gdyby był zasilony czym staraniem i składkami, nie sterczałby tak przeraźliwie starożytnymi murami, dźwigającymi na swych ścianach bóstwa jeszcze pogańskie, może z tryumfem uniesione z gruzów Kruszwicy. — Przez tyle lat możeby się coś uzbierało. — A dziś coraz więcej niszczeje, budowla coraz kosztowniejsza, parafia w niemożności, gdy będzie zmuszona wznosić budynki plebańskie.... proboszcz miejscowy za biedny, by taki ciężar podjął swoim nakładem, a w koło obojętność patrzących, przez nikogo nie budzona, że gdybyś kogo zawezwał, gotówby zapytać: *Kto wasana rodzi?*

Potem, gdy Kraków i Wilno mają towarzystwa archeologiczne, czyż i Poznań nie znajdzie znakomitych mężów, którzy zawiązani w podobne towarzystwo, zajęliby się zbieraniem naszych pamiątek i ratowaniem ich od zagłady? Wtenczas prócz składek, urządzone wystawy osobliwości archeologicznych czy historycznych pamiątek, mogłyby dostarczyć skromny lecz ciągle zbierający się fundusz, na ratowanie podupadłych podobnych pomników.

Wreszcie, czyżby nie można korzystać i z zabaw domowych? Nasze Polki tak pochopne rzucić się w zawód, w którym mogą służyć powszechnemu użytkowi lub ratunkowi, za pośrednictwem więc sz. proboszczów, w każdym domu możnaby mieć skarbone, w którą uprzejma gospodyni zażądałaby, by każdy dziesiąty punkt wygrany w wista lub preferansa szedł na reperowanie i ozdobę świątyni pańskich. — Wieleżby punktów dziennie wpłynęło!...

I wieleż to innych sposobów! tylko pukajcie a otworzą się serca, choćby obojętne i okamienione nieporządną miłością samych siebie²⁾.

Zresztą w przedsiębiorstwach trudniejszych, niech posłuży przykład, godnych długiej pamięci Żałuskich, którzy bez wielkich środków, chlebem i wodą żyjąc, zebrali olbrzymią bibliotekę, że złakomila na siebie grabieżną dłoń największej potencji europejskiej. Żałuscy biedni, zostawili wielkie imię i zbiory; gdy bogatsi ich spółkoledzy w godności, nakarmiwszy wygodnie ciało, przemkni się po ziemi, i znikli w objęciach grobowej zgnilizny. Któż wybierze iść śladem pierwszych lub drugich!....

Co do pomników Kaziuierza i Aleksandra, książąt kujawskich, to widziałem, czytałem i ominałem jako potrzebujące krytyki. Aleksandra nie mamy jeszcze w rodzinie Piastów; pomnik w Strzelnie, jest za słabym świadectwem by go umieścić w historii. Jak oblicza i godności pierwszych apostołów (biskupów?) zawieszono w XVI. w. w Tuchynie, nie udowodniła prawdziwości ich rysów; ani jak godność arcybiskupia św. Wojciecha, mimo tak długich powtarzań za Długoszem nie ostała się i nie ustoi; — gdy metropolia w Gnieźnie po jego śmierci ustanowiona była. Zresztą nie pomnę ich utytułowania. *Dux* przecież może być wojewodą, a *princeps* nie koniecznie oznaczał książęcia. Niech to zostanie dla badaczy, co mają więcej środków i czasu, do wyjaśniania anachronizmów.

Mówiono mi, iż kamienie rzeźbione, były oglądane i daguerotypowane, przez jednego z uczonych znawców, ale kiedyż je ujrzy publiczność? a może

²⁾ Jeden z pisarzy XVI. w. egoizm zowie nieporządną miłością samego siebie. — Pożyczyłem wyrażenia.

OBWIESZCZENIE.

Aby zadosyć uczynić życzeniom posiadzicieli wylosowanych pod dniem 8. miesiąca zeszł. obligacyi długu dobrowolnej pożyczki z roku 1848. niemniej pożyczek państwa z lat 1850., 1852., 1854. i 1855. A., wypowiadzianych przez nasze ogłoszenie z dnia 8. Września r. b. celem wypłaty kapitałów w dniu 1. Kwietnia roku 1857., mają być obligacye te poczynając już od 1. Listopada r. b. tak w kasie rządowej dla umorzenia długów państwa jak też w głównych kasach regencyjnych zwrócone, a bieżące od 1. Października r. b. procenta po 4½ od sta aż do dnia 15. i resp. aż do końca tego miesiąca, w którym obligacya długu w pomienionych kasach zaprezentowaną zostanie, za oddawaniem płatnych w dniu 1. Kwietnia roku 1857. i później kuponów prowizyjnych wypłacone.

Jeżeli zaś obligacya długu dopiero w przeciągu czasu od 16. Marca aż do 1. Kwietnia r. 1857. będzie zaprezentowana, to płatny w dniu 1. Kwietnia r. 1857. kupon prowizyjny powinny być od takowej odłączony i sam dla siebie na sposób zwyczajny realizowany.

Formularze do kwitów z kapitału i procentów

w powyżej pomienionych kasach bezpłatnie nabywać można. Kasy te jednak nie mogą wchodzić w piśmienne prośby o wypłatę kapitałów i procentów; takowe zatem zostaną nie uwzględnione i kosztom proszących zwrócone.

Z dniem 1. Kwietnia r. 1857. zaprocentowanie wspomnianych obligacyi długu całkiem ustaje, tak dalece: że procenta te, któreby mimo to za kuponami prowizyjnymi później płatnymi były odbierane, przy najbliższym zaprezentowaniu obligacyi długu się potracą od kapitału.

Berlin, dnia 6. Października 1856.

Główna Dyrekcja długów państw.
(podp.) *Natan. Gamet. Nobiling.*

OBWIESZCZENIE.

Dostawa żywności dla wszystkich zakładów miejskich na rok 1857. poruczy się w drodze submisji. Ządania na mięso, słoninę, masło, i towary materialne, jako to ryż, pieprz i t. d. na mąkę, kaszę, gryzową kaszę, kartofle, jarzyny i na inne ogrodowe i polne owoce przyjmowane będą na wszystkie i na pojedyncze artykuły.

Piśmienne podania przyjmowane będą zapieczętowane, i jako takie oznaczone, do dnia 6. Listopada

jeszcze w tak kosztownych publikatach, że nie będą dla wszystkich przystępne³⁾. Ja pierwszy z nieuczonych (o zgrozo!!) widząc je, ośmieliłem się podać je do wiadomości, by choć młodzież robiąca wędrowki w czasie feryi, biegła do Strzelna oglądać, badać, uczyć się; a tém samem by się uczyła cenić pamiątki przeszłości, boć nic więcej nie przywiązuje do kraju, jak znajomość jego historii, powiedział Niemcewicz.

W końcu co do mnie.... Nigdy nie byłem w szkołach i nie wycierałem ławek szkolnych⁴⁾

Wymieniłem stan mój, *nie budzący niczyjej zazdrości*, a bez podpisu, osłonięty powagą uczonych Łobżeniczan, którzy wyłożywszy czytelnikom światło kursa archeologii i numizmatyki, filologii i grammatyki, studentologii i chryjologii itd. itd. itd., w przyzwoitej skromności, cechującej ich wykład, nie zapragnęli wdziierać się z nazwiskami w dziedzinę literackich znakomitości. A jeśli mam jakiegokolwiek zdanie i sąd o rzeczy, to jakoś mi Pan Bóg, w nieograniczonej łasce swój ich udzielił, a ja znowu ośmielałem się komunikować je, łaskawie czytającej publiczności.

Pisarz prowontowy z pod Łobżenicy.

³⁾ Szanowny hr. P. zdejmował wizerunek kamienia rzeźbionego w Strzelnie. I on wezwany przyczyniłby się do ratunku śpichlerza, boć wiadomo, jaki piękny dar ofiarował w południowej Francji do kościoła ś. Idziego, by uwiecznić poselstwo tam wyprawione od Władysława Hermana: byłby obojętny na pamiątki w swą własną ziemi?

⁴⁾ Przepraszam szanownych Łobżeniczan, że posłużyłem się ich wyrazami.

Przybyli do Poznania 13. Października.

BAZAR: Łączkowski z Kalisza, Koczorowski z Piotrkowic, Sempolowski z Górzewa, Jaraczewska z Jaraczewa.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Stoltenburg z Ceradza, Odenheimer z Środy, Knorr z Gultowa, hr. Radolinski z Jarocina, Osolnicki z Grylewa, Gassman z Drezna, Mellinghoff z Emmerich, Engel z Wrocławia.

HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: Kalkstein z Kobylie, Kalkstein z Mieleszyna, hr. Węsierski z Zakrzewa, Krieger Simel z Wrocławia, Säget z Berlina, hr. Zelinski z Krakowa, dr. Zelasko z Obornik, Büchenbacher z Fürth, Levy z Homburga, Dölke z Hanoweru.

HOTEL DU NORD: Hr. Mielżyński z Chobienie, Chłapowski z Szolder, Brzeski z Krotoszyna, Manske z Malzmühle, Bogdański z Chyb, Ziels z Leobszyc, dr. Gliszczyski z Wrocławia, Antkowiak z Wrześni, Christians z Szczecina, Schmidt z Haspe, Willmersdorffer z Frankfurztu n. M., Rodek z Szczecina.

HOTEL BAWARSKI: Biernacki z Zamościa, Węsierski i Kowalewski z Węgrów, Kalkreuth z Ostrowiecka.

POD CZARNYM ORŁEM: Żorawski z Gozdowa, Rejewski z Nidom, Wagrowiecki z Szczytnik, Świnarski z Gołaszyna, Wichlińska z Uni.

POD ŻŁOTĄ GĘSIĄ: Hr. Kwilecki z Wróblewa, Trampeyński z Szczepankowa, prob. Pawinski z Słupi, Staśkiewicz z Żabna.

HOTEL BERLINSKI: Boltke z Bremen, Peschl z Owinsk, Kliczyński z Koralewa, Mathis z Ryczywołu, Krzyżan z Buku, Bogedang z Kuszyn, Müller z Regenthin, Bretzman z Berlina.

HOTEL PARYZKI: Brody z Gniezna, Breslauer z Wrocławia, Cegielski Jastrowa, Ogrodowicz z Nowej wsi, Zaleski z Bożejewiczek, Budziszewski z Małachowa, Gieburowski z Zgierzyniek, Węsierska z Żernik, Wendkowska z Skarboszewa, Grassmann i Wróblewska z Wrześni.

z 14. Października.

BAZAR: Pohl z Brzyżna, Mierzyński z Bytynia, Moszeński z Srebrnejgórki, Błociszewski z Przecławia, Niezychowski z Żylic, Stablewski z Dłonia, Radońska z Krześlic.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Calvary z Hamburga, Rakowski z Weissenfels, Hillmann z Ivenack, Metz z Frankfurtu n. O.

HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: bar. Firs z Alt-Görlitz, Palm z Otusza, Helle z Berlina, Gütermann i Beringe z Szczecina.

HOTEL DU NORD: Gozimiński z Recza, Zółtowski z Niechanowa, Szmikowski z Borowa, Święciecki z Szczepankowa, Kółczkowski z Żernik, Iłowiecka z Recza, Krzyżńska z Sapowic, Urbanowski z Niechanowa, Lossberger z Hanau.

HOTEL BAWARSKI: Nostkowski z Warszawy, Łaszczyński z Grabowa, Kierzniewski z Radlina, Saachanowski z Jarocina, Bąkowski z Otorowa, Milkowski z Grabowa, Rekowski z Gorazdowa.

POD CZARNYM ORŁEM: Psarski z Kuźnicy, Wawrowski z Sobiesiernia, Buchs z Szamotuł Falkowski z Pacholewa, Wegierski i Kowalewski z Węgrów.

HOTEL BERLINSKI: Pinschower z Bartelsee, Dithmann z Pogorzeli, Schulz z Kormornik, Binert z Broniszewic, Ziiolecka z Leszna.

HOTEL PARYZKI: Grabig z Racot, Michalski z Wągrówca, prob. Osmolski z Chodzieża, Taszarski z Kobylca, Skrzydlewski z Solęcina, Markiewicz z Niemczynka, Serejński z Chociczek, Rogalinski z Ostrobrudek, Jackowska z Pomarzanowic, Suchorzewska z Wszemborza.

POD BIAŁYM ORŁEM: Soyka z Brzyżna, Nehring z Miłosławia, Dreyer z Góry, Jänsch z Kargowa.

POD TRZEMA LILIAMI: Rożalski z Wronek.

r. b. godziny 11ej przed południem w naszej Registraturze i rozpieczętowane i spisane zostaną w pomienionym terminie submisyjnym.

Warunki submisyjne są w naszej Registraturze do przejrzania, podania zaś, które po terminie submisyjnym wpłyną, uwzględnione nie będą.

Poznań, dnia 10. Października 1856.

Magistrat.

OBWIESZCZENIE.

Strzelanie fuzjami lub z innych instrumentów strzelnych w bliskości budynków zamieszkałych lub przez ludzi zwiedzanych miejsc, oraz niedozwolone puszczenie feierwerków jest paragrafem 345. ad 6 prawa karnego pod karą aż do 50 Tal. lub stósownego więzienia zakazanem.

Zwracając na to uwagę, nadmieniam się, że podług powyższego postanowienia także i strzelanie zwyczajne po ulicach i z domów w dzień urodzin Najjaśniejszego Króla niedozwolonem jest i ukaranem zostanie.

Poznań, dnia 14. Października 1856.

Królewskie Dyrektoryum Policji.

(Dodatek.)

Syfil. chorob., cierpien. mocz. i części rodn.,
skórne wyrzuty. Godz. do mów. z rana do 10.,
po pol. od 2—5. **Dr. August Loewenstein,**
w. Garbary 41. I. piętro.

Młody agronom, który zna się dobrze na gospo-
darstwie i wysłużył teraz swoją wojskowość, poszu-
kuje dla siebie miejsca. Wiadomość powziąć mo-
żna o nim w redakcyi Gaz. w. księstwa poznańskiego.

Na porę jesienną i zimową polecam mój
liczny dobrany skład najmodniejszych ubio-
rów dla mężczyzn po cenach najumiarko-
wanych

Joachim Mamroth,
Wilhelmska ulica 9. na I. piętrze.

W boru **Naramowickim** pod Po-
znaniem sprzedaje codziennie drzewo
sążniowe wszelkiego gatunku leśniczy
Wolff.

POWTÓRNE WYPOWIEDZENIE
wylosowanych do spłacenia gotowizną
3½-procentowych listów zastawnych
Poznańskich.

Z odwołaniem się na obwieszczenie nasze z dnia
21. Maja r. b. wzywamy powtórnie posiadaczy
wszystkich wówczas wypowiedzianych, lecz dotąd
nie złożonych 3½-procentowych listów zastawnych:

Nr. list. zast.		
bież.	amort.	

A. na 1000 Tal.

15	4467	Brudzewo	Września
5	538	Cykowo	Kościan
10	4306	Chotowo	Odolanów
7	4206	Chwalibogowo	Września
5	4714	Dusina	Śrem
11	3916	Dakowy mokre	Buk
10	5942	Gąsawy	Szamotuły
15	3850	Łaszczyn	Krobia
7	367	Ludomy	Oborniki
7	957	Lulin	Oborniki
1	2902	Mnichy	Międzychód
25	6428	Mchy	Śrem
32	272	Wilkowo niemieckie	Wschowa

B. na 500 Tal.

9	462	Bieganowo	Środa
4	4567	Bardo	Września
25	5137	Czacz	Kościan
7	3233	Chartowo	Poznań
13	2456	Czerlin	Wągrowiec
133	6054	Chocieszewice	Krobia
29	157	Dąbrowa	Babimost
11	2203	Goniczki	Września
40	3765	Łaszczyn	Krobia
9	4459	Lubówko	Gniezno
125	1503	Rydzyna	Wschowa
131	1509	dito	dito
14	1005	Sarbinowo	Wągrowiec
24	62	Siemianice	Ostrzeszów
22	2924	Wojciechowo i Łowędice	Śrem
12	838	Wolenice	Krotoszyn
2	5478	Żydowo	Września
13	98	Ziemnice	Kościan

C. na 200 Tal.

25	4244	Chełmno	Szamotuły
17	1627	Dębowałka I. część	Wschowa
48	2327	Działyń	Gniezno
15	212	Dębicz	Środa
30	5085	Golenia v. Golina	Pleszew
29	926	Gutowy	dito
32	3656	Iwno	Środa
4	2356	Łęgniszewo	Wągrowiec
15	1951	Ławki	Mogilno
78	330	Łęka wielka	Krobia
50	484	Mysłatkowo	Mogilno
33	3610	Ocieszyn	Oborniki
32	3471	Obra	Krotoszyn
38	3477	dito	dito
11	146	Pijanowice	Krobia
16	2360	Piotrkowice	Wągrowiec
15	5202	Suchorzewo	Pleszew
19	2250	Świączyn	Śrem
57	3247	Witaszyce	Pleszew

Prześwietnej Publiczności mam zaszczyt
donieść uniesienie, że z dniem dzisiejszym
otworzyłam nowy Magazyn mód dla Dam,
i że w wyborze strojów starałam się odpo-
wiedzieć najświeższemu smakowi.
Do niniejszego doniesienia przylącam u-
przejmą prośbę o łaskawe zaszczytowanie inie
licznemi zamówieniami, które jak najstaran-
niej wykonam.
W Poznaniu, dnia 14. Października 1856.
Lucya Hanisch,
ulica Wodna Nr. 24. na I. piętrze.

Sprzedaż torfu z Dominium Gołęcina.

Ku większej wygodzie szanownej publiczności, wyprowadzono drogę, która idzie od folwarku
Sytkowa, tuż przy Poznańsko-Berlińskiej kolei żelaznej, wprost do kopalni torfu tamże
blisko się znajdującej. Assygnacye udzieli łaskawie za zapłatą 2 Tal. 5 Sgr. Pan **Caspari,**
przy ulicy Wilhelmskiej Nr. 21, w Hotelu Drezdeńskim.

Nr. list. zast.			
bież.	amort.	D o b r a.	Powiat.
D. na 100 Tal.			
78	1847	Chwalibogowo	Września
33	833	Czewujewo	Mogilno
36	4535	Chotowo	Odolanów
67	2657	Działyń	Gniezno
29	4585	Dobczyn	Śrem
56	722	Gutowy wielkie	Września
43	5491	Gorzewo	Oborniki
52	1082	Grąblewo	Buk
14	3271	Jarogniewice	Kościan
18	3337	Koszuty	Środa
182	1544	Leszno	Wschowa
40	410	Lubosz	Międzychód
90	3457	Murzynowo kościelne	Środa
25	3973	Niepruszewo	Buk
21	2792	Ninino	Oborniki
288	1435	Rydzyna	Wschowa
293	1440	dito	dito
310	1457	dito	dito
6	5364	Strzelce	Krobia
17	916	Sołacz	Poznań
25	4135	Skoraczewo	Pleszew
17	1090	Wola czewujewska I. i II. część	Mogilno
144	2082	Zerkowo	Września

E. na 40 Tal.

203	4688	Czarniejewo	Gniezno
82	3574	Chorynia	Kościan
94	3586	dito	dito
70	3048	Daleszyn	Śrem
26	3595	Gwiazdowo	Środa
24	729	Graboszewo kościelne	Września
60	5131	Górka	Krotoszyn
84	4017	Karsy	Pleszew
61	568	Kotowiecko	dito
27	4443	Kowalewo	Chodzież
27	5369	Kleparz I. część	Gniezno
25	3390	Koszuty	Środa
46	2556	Lubrze	dito
270	1915	Leszno	Wschowa
27	1295	Łopienno	Wągrowiec
65	4902	Marszewo	Pleszew
61	4888	Niegolewo	Buk
15	5373	Oporzyn	Wągrowiec
29	2866	Piotrkowice	dito
95	4356	Poniec	Krobia
23	2279	Pieruszyce	Pleszew
28	1169	Posadowo	Buk
100	5021	Rakoniewice	Babimost
387	1804	Rydzyna	Wschowa
403	1820	dito	dito
43	897	Strykowo	Poznań

F. na 20 Tal.

62	1755	Bożejewice	Szubin
36	598	Chełkowo i Karmin	Kościan
41	1534	Chojno I. część	Krobia
20	2370	Czeluścin	Gniezno
132	2121	Działyń	dito
41	4236	Grąbkowo	Krobia
19	2100	Gurowko	Gniezno
26	1354	Goniembice	Wschowa
28	2829	Gwiazdowo	Środa
31	3592	Kłony	dito
60	3949	Kazmierz	Szamotuły

NOWE SKRZYDŁA

wybornego pięknego silnego i śpiewnego tonu, wy-
kwintej i kształtnej budowy, za których dobroć daje
się 3letnią gwarancję, poleca po nader tanich ce-
nach fabryka fortepianów

Karola Eeke w Poznaniu,
przy ul. Magazynowej Nr. 1. obok Król Sąd pow.
Tamże są także na sprzedaż używane bardzo do-
bre skrzydła polisandrowe i mahoniowe.

**Tekturę kamienną bezpieczną od ognia
do pokrycia dachów**
z fabryki pana **F. L. Schröder** w Szczecinie poleca
Teodor Baurth,
Poznań, ulica Szewska Nr. 20.

Nr. list. zast.			
bież.	amort.	D o b r a.	Powiat.
74	1012	Kąsinowo	Szamotuły
26	4542	Konarskie	Śrem
67	3793	Kobylepole	Poznań
80	1646	Lubczyna	Ostrzeszów
49	3346	Lipówiec	Krotoszyn
20	1597	Lubonia	Wschowa
66	4372	Młodziejewice	Września
25	1938	Orpiszewek	Pleszew
456	1118	Rydzyna	Wschowa
466	1128	dito	dito
468	1130	dito	dito
473	1135	dito	dito
488	1150	dito	dito
39	1402	Rybowo	Wągrowiec
42	3364	Skóraczewo	Pleszew
27	3634	Żelice	Wągrowiec

ażebym takowe do kassy naszej w stanie do kursu
uosposobionym z należącami do nich kuponami event.
talonami lub rekognicyą na takowe franco złożyli,
bowiem w razie niefrankowania koperta na koszt
posiadacza zwróconą zostanie.

Gdyby złożenie to w ciągu nadchodzącego na
Boże narodzenie r. b. terminu wypłaty prowizyi
ziemskiej, a mianowicie od 20. Stycznia do 1.
Kwietnia 1857., nie miało nastąpić, natenczas po-
siadacze według ustawy z dnia 10. Listopada 1847.
(Zbiór praw na rok 1848. stron. 22. Nr. 2922.) zo-
staną z swém prawem realnym do wyrażonej w wy-
powiedzianym liście zastawnym hipoteki szczególnej
prekludowanymi i z pretensyami swemi do wartości
listu zastawnego do Ziemstwa odesłanymi i ilość
kapitału w gotowiznie wziętą będzie po potrąceniu
kosztów wywołania na koszt i ryzyko wierzyteli
do depozytu Ziemstwa, prowizyi im jednak przy-
nosić nie będzie i przy późniejszym prezentowaniu
listów zastawnych płatne i już realizowane kupony
od kapitału potrącone zostaną.

Przytém przypominamy także posiadaczom złoże-
nie do kassy naszej wylosowanych w terminach da-
wniejszych, a dotąd nie złożonych listów zasta-
wnych:

Nr. list. zast.			
bież.	amort.	D o b r a	Powiat

A. na 1000 Tal.

7	77	Czerwonawieś	Kościan	BN. 54
14	84	dito	dito	SJ. 55
21	5995	Głębokie	Środa	BN. 55
21	347	Miłosław	Września	SJ. 55
7	6478	Pakosław	Buk	BN. 55
3	3262	Popowo polskie	Wągrowiec	SJ. 53
11	5084	Przylepki	Śrem	SJ. 55
39	1699	Rydzyna	Wschowa	BN. 54
5	6459	Szymanowo	Śrem	BN. 55

B. na 500 Tal.

8	4148	Białeżyce	Września	SJ. 55
15	3517	Droszew	Pleszew	dito
12	3300	Kociszewo	Międzyrzecz	dito
11	3409	Łukowo	Wągrowiec	SJ. 53
43	1229	Marcinkowo dolne	Mogilno	BN. 55
11	3	Modliszewko	Gniezno	SJ. 55
28	568	Ocięż I. i II. cz.	Odolanów	BN. 55
19	3564	Otus	Buk	BN. 53
7	1361	Popowo Ignacewo	Gniezno	BN. 55

Nr. list. zast.	D o b r a.	Powiat.	Termin wylosowa nia.
bież.	amort.		
140 1518	Rydzyzna	Wschowa	SJ. 55
169 1547	dito	dito	BN. 55
9 4350	Świdnica II. część	dito	dito
20 3003	Ślawno	Czarnków	BN. 54
15 270	Szymankowo	Oborniki	SJ. 55
13 670	Unia	Września	dito
67 241	Wilkowo niemieckie	Wschowa	BN. 53
5 1224	Wiewiorczyn	Mogilno	SJ. 55
24 4117	Wilkowo i Sie- kowsko	Kościan	BN. 54
10 2905	Zdychowice	Środa	BN. 55
6 3264	Złotniki	dito	SJ. 55

C. na 200 Tal.

9 457	Bożejewice	Szubin	BN. 54
40 460	Bzowo	Czarnków	dito
15 3091	Cerekwica	Wągrowiec	BN. 55
73 1637	Czwalibogowo	Września	dito
56 123	Czerwonawieś	Kościan	SJ. 53
13 3122	Chłondowo	Gniezno	SJ. 52
131 4814	Czerniejewo	dito	BN. 54
35 3445	Dłoń vel Dłonie	Krobia	BN. 52
21 1631	Dębowałęka I. cz.	Wschowa	BN. 54
19 1629	dito	dito	SJ. 55
15 3239	Krzeslice	Środa	SJ. 54
15 3803	Kowalskie vel Ko- walska wieś	dito	dito
32 1050	Kossowo	Krobia	BN. 54
136 1398	Łesno	Wschowa	BN. 55
18 806	Łopienno	Wągrowiec	BN. 54
40 5167	Marszewo	Pleszew	SJ. 54
32 1474	Niechlód	Wschowa	SJ. 55
8 5874	Oporzyn	Wągrowiec	dito
27 4015	Popowo tomkowe	Gniezno	BN. 54
60 4292	Poniec	Krobia	SJ. 55
218 1304	Rydzyzna	Wschowa	BN. 55
241 1327	dito	dito	SJ. 55
10 4472	Szkudła	Pleszew	BN. 44
7 1077	Śladorowice	Odolanów	SJ. 55
21 2113	Wszółów	Pleszew	BN. 55

D. na 100 Tal.

40 678	Brody	Buk	BN. 55
30 3550	Babin	Środa	dito
33 475	Baborówko	Szamotuły	BN. 54
19 3727	Cieśle	Września	BN. 55
169 5019	Czerniejewo	Gniezno	dito
17 3545	Chłondowo	dito	SJ. 52
11 4588	Chaławy	Śrem	BN. 54
70 1220	Dobrojewo	Szamotuły	SJ. 53
35 419	Gostyń II. część	Krobia	BN. 55
40 4908	Gryżyna	Kościan	SJ. 54
28 5108	Gatki	Śrem	SJ. 55
17 3274	Jarogniewice	Kościan	SJ. 53
30 345	Kembłowo	Września	BN. 55
32 64	Kotowiecko	Pleszew	dito
9 3387	Karszewo II. część	Gniezno	dito
31 210	Kobylniki	Kościan	SJ. 55
36 5973	Magnuszewice	Pleszew	BN. 55
28 1047	Oporowo	Szamotuły	dito
10 1801	Ostrowite	Mogilno	dito
42 5207	Oporowo	Wschowa	SJ. 55
296 1443	Rydzyzna	dito	BN. 54
321 1468	dito	dito	BN. 55
355 1502	dito	dito	dito
21 3540	Ruchocino	Gniezno	SJ. 55
52 5438	Rusocin	Śrem	BN. 53
23 4611	Świdnica II. część	Wschowa	BN. 55
52 5963	Szlachcin	Środa	dito
85 4069	Smogorzewo	Krobia	BN. 52
62 3964	Ślaskowo	dito	BN. 54
29 3234	Tuczęp	Międzychód	BN. 52
14 401	Tarnowo	Kościan	SJ. 55
14 3079	Wilkonice	Krobia	dito
88 5369	Wierzonka	Poznań	SJ. 51
38 321	Zalesie	Krobia	BN. 55
6 5403	Żydowo	Września	SJ. 54

E. na 40 Tal.

101 3931	Bendlewo	Poznań	SJ. 53
111 3941	dito	dito	BN. 53
26 992	Bednary	Środa	SJ. 55
41 5213	Czarnotki	dito	dito
100 634	Czerwonawieś	Kościan	dito
64 1949	Drzewcei Czarkowo	Krobia	BN. 55
160 4084	Dakowy mokre	Buk	dito
61 1213	Gutowy wielkie	Września	BN. 53
50 4670	Grochowska pańsk.	Mogilno	BN. 54
23 728	Graboszewo kośc.	Września	SJ. 54
57 3497	Garzyn	Wschowa	SJ. 55

Nr. list. zast.	D o b r a.	Powiat.	Termin wylosowa nia.
bież.	amort.		
19 4182	Jankowo	Gniezno	BN. 53
39 3701	Kosieczyno	Międzyrzecz	SJ. 54
41 4136	Lipowiec	Krotoszyn	BN. 55
38 3801	Łubow.	Gniezno	BN. 54
28 1296	Łopienno	Wągrowiec	dito
27 4873	Lutynia	Krotoszyn	dito
26 4872	dito	dito	SJ. 55
234 1879	Leszno	Wschowa	dito
84 829	Milosław	Września	dito
36 1934	Mierzewo	Krobia	dito
58 1981	Niechlód	Wschowa	SJ. 55
32 1430	Nowy Ceradz	Szamotuły	dito
54 316	Owieczki	Gniezno	SJ. 53
80 342	dito	dito	BN. 53
28 4905	Pamiętkowo	Poznań	BN. 55
29 3215	Przystanki	Szamotuły	dito
57 4166	Padniewo	Mogilno	SJ. 54
30 5503	Pakosław	Buk	BN. 54
400 1817	Rydzyzna	Wschowa	BN. 55
447 1864	dito	dito	SJ. 55
17 4464	Szkudła	Pleszew	BN. 55
24 4924	Suchorzewo	dito	dito
33 4225	Szczepankowo	Szamotuły	dito
24 878	Strykowo	Poznań	SJ. 53
34 888	dito	dito	BN. 54
22 1736	Ślupia wielka	Środa	dito
29 4363	Świdnica II. część	Wschowa	SJ. 55
15 856	Splawie	Kościan	dito
13 3979	Sanniki	Środa	dito
47 4485	Usarzewo	BN. 55	
31 3159	Wolanki	Gniezno	dito
85 1712	Wróblewo	Szamotuły	dito
15 1512	Wiewiorczyn	Mogilno	BN. 53
79 4726	Wijewo	Wschowa	BN. 54
46 1750	Wargowo	Oborniki	SJ. 55
33 3161	Wolanki	Gniezno	dito
38 1489	Żegocin	Pleszew	BN. 53
50 5001	Zielatkowo	Oborniki	SJ. 55
56 5007	dito	dito	dito

F. na 20 Tal.

80 480	Chwałkowo	Gniezno	SJ. 55
26 691	Czachory	Odolanów	BN. 55
220 3884	Czerniejewo	Gniezno	dito
45 995	Domastaw mały	Wągrowiec	SJ. 53
42 2488	Drzewce stare	Wschowa	SJ. 52
56 51	Dąbrowa	Wągrowiec	BN. 53
31 166	Długie	Wschowa	BN. 54
48 1457	Dębowałęka I. cz.	dito	dito
70 1259	Drzewcei Czarkowo	Krobia	SJ. 55
22 4524	Grudzielec	Pleszew	BN. 55
103 2393	Grzybowo Chrza- nowice	Gniezno	SJ. 52
67 833	Grąblewo	Buk	BN. 54
68 95	Kotowiecko	Pleszew	BN. 55
31 3664	Kowalewo	Chodzież	SJ. 54
45 2420	Koldrąb	Wągrowiec	BN. 54
11 525	Kokoszki	Krobia	dito
90 4277	Kawcze	dito	dito
38 3338	Lisowki	Poznań	BN. 55
22 604	Lubinia wielka	Pleszew	dito
22 3491	Latalice	Środa	dito
277 1187	Leszno	Wschowa	dito
14 2146	Lipówka	Śrem	dito
116 3305	Ludomy	Oborniki	SJ. 51
13 2145	Lipówka	Śrem	SJ. 54
58 373	Lubosz	Międzychód	SJ. 55
286 1196	Leszno	Wschowa	dito
291 1201	dito	dito	dito
312 1222	dito	dito	dito
36 3661	Lubowice wielkie	Gniezno	dito
12 1631	Ordzino	Pleszew	BN. 55
70 3067	Obra	Krotoszyn	SJ. 54
30 3544	Pomarzanowice	Środa	BN. 55
71 3800	Przybysław	Września	SJ. 54
450 1112	Rydzyzna	Wschowa	SJ. 55
463 1125	dito	dito	dito
494 1156	dito	dito	dito
476 1138	dito	dito	BN. 55
32 3106	Radłowo	Września	dito
41 659	Sarbinowo	Wągrowiec	dito
28 4436	Sworowo	Krobia	BN. 52
32 574	Sowina kościelna	Pleszew	BN. 53
14 4136	Strzelec	Krobia	dito
27 3593	Ślomeczyce	Września	SJ. 55
25 870	Starogród	Krotoszyn	dito
41 2560	Tuczęp	Międzychód	dito
56 3706	Usarzewo	Środa	SJ. 53
64 2627	Wysocko wielkie	Odolanów	BN. 55
38 823	Wieczyn	Pleszew	dito

Nr. list. zast.	D o b r a.	Powiat.	Termin wylosowa nia.
bież.	amort.		
58 523	Żrenica	Środa	BN. 55
24 3906	Żółc	Gniezno	BN. 54

Poznań, dnia 1. Października 1856.
Dyrekcya Jeneralna Ziemstwa.

MAGASIN DE PARIS.

P. Desfossé, successeur de Montigny,

Wilhelmsstrasse 24 à Posen,

a l'honneur de porter à la connaissance du public et principalement des personnes de sa clientèle, que dans le but de donner une plus grande extension à son commerce il arrive de Paris, où il a fait des emplettes considérables d'articles les plus nouveaux; tels que Casquettes de mi-saison, cas-quettes d'hiver, et de chasse; chapeaux d'hiver, de chasse et de fantaisie; Gants de chasse et de voyage, gants en tous genres: Cravattes, Canes, parfumeries, broserie, objets de toilette et de fan-taisie en tous genres.

Il espère donc que par ce grand choix d'ar-ticles, être encore plus à même que par le passé, de répondre aux vœux de sa Clie-n-telle et de justifier la confiance dont il a joui jusqu'à ce jour.

La plus part des articles de chapellerie sont déjà arrivés et les autres articles doi-vent arriver dans le plus bref délai.

Desfossé.

4000

roślin doniczkowych są jeszcze do nabycia za mierne ceny na Grobli pod Nr. 39.

Jortzig.

Pieców nadzwyczaj białych i niebieskich pod ołów po cenach bardzo umiarkowanych dostać można u J. Karpińskiego, garniarza, Rybaki 7.

Piekarz Eaden przy Młyńskiej ulicy Nr. 18. sprzedaje od dnia 13. Października r. b. okrągłego chleba przedniego w bochenkach i kukielkach 4 $\frac{1}{2}$ funt. za 5 Sgr., takiegoż chleba ale średniego 4 $\frac{1}{2}$ funt. za 5 Sgr.

Pierwsze Strassb. paszety z wstróbkę gesich otrzymał Jakób Appel, Wilhelmska ulica Nr. 9. po stronie poczty.

Dziś w środę dnia 15. Paźdz. są u mnie świeże polskie wiejskie kiszki z kaszy i kiełbasy z przymuszaną kapustą. Porter, Bawar. piwo, Poncz i Likieri. L. Mastowski, Jezuitska ulica Nr. 8.

Dziś w środę 15. kiszki z kapustą, na które się jak najuprzejmiej zaprasza.

L. Z. Przystanowski, Podgórna ulica Nr. 1.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 13 Października 1856.	Sto pa- p. Czt.	Na pr. kurant papier- rami.	gotowi- zna.
Pożyczka rządowa dobrowolna . . .	4 $\frac{1}{2}$	99 $\frac{1}{2}$	—
dito z roku 1850 . . .	4 $\frac{1}{2}$	99 $\frac{1}{2}$	—
dito z roku 1852 . . .	4 $\frac{1}{2}$	9 $\frac{1}{2}$	—
dito z roku 1853 . . .	4	—	95
dito z roku 1854 . . .	4 $\frac{1}{2}$	99 $\frac{1}{2}$	—
Oblig. dług. skarbowego	3 $\frac{1}{2}$	—	84
dito premii handlu morskiego . .	—	—	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3 $\frac{1}{2}$	—	—
dito miasta Berlina	4 $\frac{1}{2}$	—	—
dito dito	3 $\frac{1}{2}$	—	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3 $\frac{1}{2}$	89 $\frac{1}{2}$	—
dito Prus Wschodnich	3 $\frac{1}{2}$	—	—
dito Pomorskie	3 $\frac{1}{2}$	—	—
dito W. X. Poznańskiego	4	—	—
dito W. X. Pozn. (nowe)	3 $\frac{1}{2}$	—	—
dito Śląskie	3 $\frac{1}{2}$	—	—
dito Prus zachodnich	3 $\frac{1}{2}$	—	82 $\frac{1}{2}$
Bilety rentowe Poznańskie	4	90 $\frac{1}{2}$	—
Louisdory	—	—	110 $\frac{1}{2}$
Akeye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	4	—	97